

Avler for bedre **liv**

geno

ÅRSBERETNING OG REGNSKAP 2020

INNHOOLD

1	Innledning	4
2	Avlsarbeidet på NRF Norsk Rødt Fe	6
3	Internasjonal virksomhet	14
4	SpermVital	16
5	Nasjonal virksomhet i eierorganisasjonen 2020	18
6	Driften i Geno SA 2020	24
7	Årsregnskap Geno konsern	30

Interaktivt innhold er ikke synlig/klikkbart i denne versjonen. Se interaktiv versjon eller last ned vedlegg på geno.no

1 INNLEDNING

Vi legger nå bak oss 2020 og det er et år som verden kommer til å huske lenge. Dette har vært året hvor den norske forbrukeren virkelig har fått øynene opp for bærekraftig og norskprodusert mat. Grensene ble i tillegg stengt og dermed ble det en høyere etterspørsel etter varer i den verdikjeden som vi er en del av. De unike egenskapene ved NRF og vårt forskningsarbeid har fått økt oppmerksomhet både nasjonalt og internasjonalt i løpet av 2020. Vi har noe betydelig å bidra med når det gjelder bærekraftig matproduksjon, og det gjør oss attraktive som både leverandør og partner. Dette skal vi bygge videre på fremover.

Når vi oppsummerer 2020 for Geno sin del, kan vi se tilbake på et år hvor vi aldri har hatt så stor avlsmessig fremgang med NRF. Gjennomsnittlig avlsverdi for fødte NRF-kalver økte med 4,9 prosentpoeng! Vi trappet opp embryo-satsingen og nådde nesten 2000 avtaler på embryoinnlegg. Embryo gir raskere avlsfremgang for fellesskapet og bidrar til bedre produksjonsdyr i egen besetning. Vi lanserte nye digitale kundeflater og nettbutikk til det norske markedet, etablerte GenoPodden og vi nådde topp plassering på US Proof Run i desember med 11690 Roen.

I 2020 har vi revidert strategien for Geno 2023. Basert på kundeinnsikt nasjonalt og internasjonalt, og en grundig analyse av omverdenen har vi lagt en retning for hvordan Geno skal lykkes med å opprettholde en sterk posisjon nasjonalt og vokse internasjonalt. Vi har også rigget organisasjonen for å møte denne veksten gjennom en reorganisering av selskapet, og spissing av ressursene for å utløse denne veksten. ABS er vår viktigste partner internasjonalt, og det er gjennom 2020 lagt et godt grunnlag for felles vekstambisjoner i de viktigste markedene ute.

I 2021 styrker vi markedsføringen og digitale flater internasjonalt for å synes i markedet som verdensledende innenfor genetikk. I tillegg er satsingen på avl for ei mer føreffektiv ku og utvikling av en internasjonal avlsplan de største løftene på utviklingsiden i 2021. Til å gjennomføre noe av dette har Geno fått en betydelig andel midler fra Innovasjon Norge og Norges Forskningsråd, og det gjør at vi kan ha raskere fremgang. Ved inngangen til 2021 har Geno god fart.

Genopodden episode 5
- 85 år med NRF-avl
Klikk og lytt!

NRF 85 år – Starten på Granerud i Brumunddal

Oksestasjoner over hele landet fra fersk til frossen sæd

Livdyrtransporter med tog og bil fra Hedemarken til hele landet, for ei tid!

AVLSARBEIDET PÅ NRF NORSK RØDT FE

Klimaku-prosjektet

Metanprosjektet er i fasen med slutføring av installasjon av GreenFeed'ere. 13 av 17 enheter er allerede installert, de resterende installeres ferdig tidlig i 2021. Flesteparten av de 17 målerne er installert hos private produsenter.

Hver uke får vi overført data fra alle besetningene som kan brukes i forskningen. En slik ukereport med data inneholder flere tusen

individuelle målinger. Hvert individ måles 2-5 ganger per dag, og vi forventer målinger på over 700 dyr i året. Antallet dyr, målinger fra private besetninger og kontinuerlig datainnhenting over lang tid gjør at dette prosjektet skiller seg ut internasjonalt. I løpet av 2021 vil rutinene for dataflyt i prosjektet være etablert slik at denne kan brukes til å beregne avlsverdier for metanutslipp.

NRF
Siden 1935

Klimakua NRF: Mindre metanutslipp i norske fjøs med Kirsti Winnberg

Klimakuprosjektet, også kalt Hightechfjøs, skal ha metanmålere (Greenfeed) innstallert i 17 fjøs over hele landet. Her er Geno sin prosjektleder Sverre Lang-Ree og forsker Karoline Bakke Wethal i prat rundt en av de to målerne som er innstallert i fjøset på NMBU, Ås. Foto: Aurora Hanisdal.

Fôreffektivitet

Fôreffektivitet har stadig økende melkefokus både blant produsenter og forskningsmiljøer ute i verden. Vi har over lengre tid vurdert hvordan vi kan lage et avlstiltak der vi kan samle fenotyper for fôropptak, slik at vi kan utvikle avlsverdier og inkludere denne egenskapen i avlsarbeidet på NRF. Sommeren 2020 skrev vi en søknad

til Innovasjon Norge på en plan for etablering av et slikt avlstiltak der vi etablerer kontrakt med 17 besetninger og tar sikte på å samle data fra 1000 dyr per år. I høst fikk Geno innvilget 18,7 millioner. Basert på denne muligheten har styret vedtatt en historisk offensiv satsing som vi forventer vil sette NRF på kartet som fôreffektivitetskua.

Analyse av 3D-bilder for bedre jureksteriør

I 3D prosjektet jobber vi for å kunne erstatte eksteriørvurderinger med et mer automatisert system som baserer seg på bilder. I løpet av 2020 har Geno ferdigstilt et godt datasett som består både av 3D-bilder av juret og

eksteriørvurdering av ca 1500 dyr. Vi er nå i gang med å analysere disse dataene og bygge modeller for å verifisere at vi kan beregne tradisjonelle eksteriøregenskaper og utvikle nye relevante eksteriøregenskaper basert på bilder.

Tar i bruk ny teknologi for å scanne jur

Melkemodeller

Modellen for beregning av avlsverdier for melkeegenskapene har blitt revidert i 2020. Dette arbeidet ble slutført ved nyttår og de nye modellene vil bli tatt i bruk første kvartal i 2021. Modellene er utvidet fra å benytte de 3 første laktasjonene til å inkludere melkeopplysninger fra 5 laktasjoner. Dette øker informasjonsmengden som

utnyttes, og vi får sikrere korrigeringsfor besetningens miljøeffekt. Videre har vi inkludert krysningsfrodighet i modellene. Endringene har økt sikkerheten på indeksene og vil styrke konkurransekraften til norske okser i Interbull sine internasjonale avlsverdiberegninger.

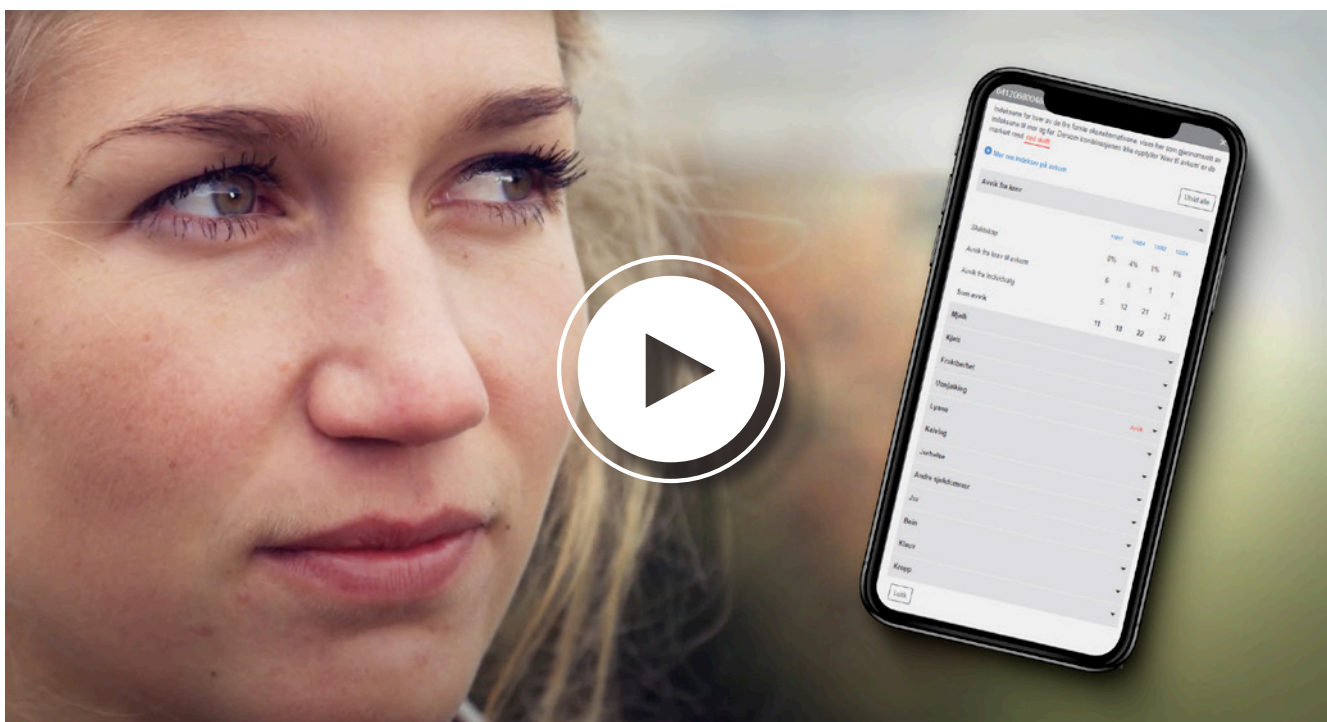

Geno Avlsplan i 2020

Det har blitt gjort noe videreutvikling i Geno Avlsplan i 2020, både for å forbedre oksetildelingen (avlsfaglig), brukervennlighet og presentasjon. Den viktigste avlsfaglige endringen er at det i oksevalget er blitt sterkere kontroll på innavlen. Spesielt for genotypa dyr er det svært god kontroll på dette, men også for ikke-genotypa dyr sjekkes dette nå basert på stamtavleinformasjon, og det settes en strengere grense enn tidligere. Det er blitt en tydeligere visning av hvilke kombinasjoner som oppfyller krav til avkom, slik det er satt for besetningen. Det er blitt mulig å legge inn egne innstillinger for alder på kviger for oppstart av inseminering, og tilsvarende antall dager fra kalving til inseminering for

kyr som vil ha betydning for oksefordelingen. Tidspunkt for når nye eliteokseutvalg gjøres tilgjengelig for den enkelte bruker vises. Grafer som viser utvikling i trender i besetningen sammenlignet med landet vises nå for alle egenskaper, og ikke kun et lite utvalg som det gjorde før. Kua sine indekser vises i grensesnittet der individegenskapene legges inn. For eierinseminører er det blitt mulig å lage en bestillingsliste for sæd, basert på valgene som ligger inne i avlsplan. Det er gjort noen justeringer på navigasjonen i planen, og den er tilpasset oppsettet på 'Min side' og 'Nettbutikken' som ble lansert høsten 2020.

Hvordan bruke Geno avlsplan på mobil med Hanna Storlien

Genomikk

Når dyr blir genotypet blir de samtidig testet for kjente mutasjoner med negativ effekt på fruktbarhet og overlevelse slik som fruktbarhetsdelesjonen på kromosom 12 og AH1. Dette er såkalte resessive letale mutasjoner, som betyr at embryo/foster som har fått genvarianten fra begge foreldre dør, mens bærerne blir friske og gode produksjonsdyr. I 2020 gjorde vi en analyse av alle NRF-genotyper for å lete etter ukjente mutasjoner med lignende effekt og fant et område på kromosom 8 med en resessiv letal mutasjon som ikke har vært kjent tidligere. Bærere av denne mutasjonen er normale produksjonsdyr, men dersom oxen som er bærer blir brukt på ku som er bærer vil det være betydelig økt risiko for embryodød og omløp. Bærefrekvensen i NRF i dag er rundt 6 %, noe som betyr at litt under 0,5 % av alle inseminasjoner er bærer brukt på bærer. Vi har laget en bærertest som blir implementert for genotypa dyr i starten av 2021. Geno Avlsplan bidrar til å unngå bruk av bærer på bærer på samme måte som det i dag blir gjort for fruktbarhetsdelesjonen og AH1.

Siden Geno i 2017 åpna opp for produsentinitiert genotyping av hunndyr, har det blitt genotypa over 86 000 hunndyr. Dette har hovedsakelig vært unge dyr, men ganske mange av disse dyra begynner nå

Genotyping – sikkerhet på avlsverdiene

Fødselsår	Hann- dyr	Hunn- dyr	Total- sum
før 2010	4 026	4 447	8 473
2010	133	1 062	1 195
2011	143	1 649	1 792
2012	408	1 773	2 181
2013	713	1 910	2 623
2014	1 452	2 373	3 825
2015	1 965	3 204	5 169
2016	2 219	5 715	7 934
2017	4 724	12 731	17 455
2018	5 803	18 633	24 436
2019	8 583	20 882	29 465
2020	6 878	11 909	18 787
Sum	37 047	86 288	123 335

å få egne fenotype-registreringer, og de vil etter hvert bidra med både genotype og dataregistreringer inn i avlsverdiberegningen. Vi begynner å se effekten av denne kugenotypinga på sikkerhetene av avlsverdiene, og da særlig på egenskaper der alle kyr har registrerte data. For eksempel har vi på melkeegenskapene økt sikkerheten med ca 4 prosentpoeng siden mars 2019. Skkerheten på melkeegenskapene er dermed kommet opp i området 0,75 til 0,84. Til sammenligning lå sikkerheten for melk på 0,63 da vi innførte GS i februar 2016.

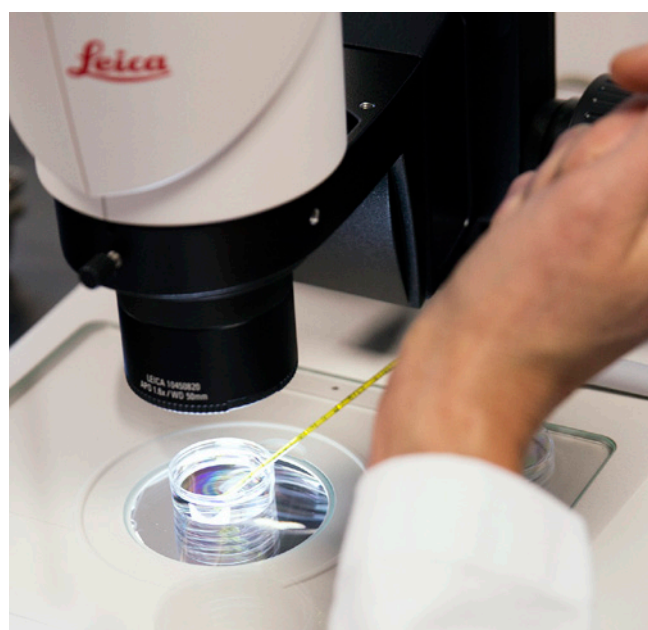
Hvorfor bruke embryo?

Knut Ingolf Dragset

Embryo

Embryo er et viktig satsingsområde for å øke avlsframgangen på NRF ytterligere. Etter den forsiktige starten i mai 2018 har antall embryo-innlegg økt gradvis og høsten 2020 akselererte vi dette ytterligere ved å øke antall kontraktsbesetninger samt å redusere prisen. Vi har gått fra 50-80 til mellom 200 og 300 innlegg per måned. Vi forventer at dette skal gi et løft i kvaliteten på eliteoksene framover og vi har allerede sett effekten av den forsiktige starten ved at 14 embryooksekalver og 7 embryokvigealver har blitt kjøpt inn til Øyer oksestasjon. Høsten 2020 fikk vi den første embryoproduserte eliteoksen 12108 Buaasen ET ut i det norske markedet.

Genetiske trender
– klikk og se her!

Bærekraft i avlsarbeidet

Hva/År	2016	2017	2018	2019	2020
Innavlsøkning/år	0,04 %	0,04 %	0,04 %	0,04 %	0,04 %
Innavlsøkning/generasjon	0,21 %	0,21 %	0,21 %	0,20 %	0,20
Effektiv populasjonsstørrelse	236	239	241	246	250

* Tallene for 2019 er justert fra i fjor pga. ny informasjon.

Avlsmål

	Avlsmål 2020	
	%-vekt	Respons*
Melk	27.0 %	0.51
Kjøtt	9.4 %	0.14
Fruktbarhet	11.4 %	0.15
Jurhelse	13.4 %	0.34
Jureksteriør	20.5 %	0.55
Bein	2.5 %	0.12
Klauvhelse	3.8 %	0.05
Andre sjukdommer	0.3 %	0.03
Lekkasje	0.5 %	-0.02
Utmelkingshastighet	2.0 %	0.03
Lynne	0.5 %	0.24
Kalvingsvansker far til ku	0.9 %	-0.05
Kalvingsvansker far til kalv	0.6 %	0.15
Dødfødsler far til kalv	0.3 %	0.06
Dødfødsler far til ku	0.3 %	0.04
Kryssvinkel	1.4 %	-0.07
Kollethet	5.3 %	0.04

* Responsen er målt som hvor stor forbedring vi i indekspoeng på de ulike egenskapene gitt at vi forbedrer totalindeksen med ett poeng.

INTERNASJONAL VIRKSOMHET

Å drive eksportvirksomhet under covid-19-pandemien med alt den har medført, har utvilsomt hatt sine utfordringer, men Geno Global AS har klart å eksportere sæd til over 20 ulike markeder i 2020. I mars og april sendte vi ut et rekordstort antall sæddoser for å møte en situasjon med redusert flytrafikk etterhvert som mange land måtte stenge ned. Vårt eksportteam har arbeidet iherdig for å sikre at vi kunne levere produkter til våre kunder gjennom pandemien og har i stor grad lykket med dette.

Antall solgte doser er redusert sammenlignet med året før, men omsetningen i Geno Global har økt. Dette henger sammen med betydelig økt etterspørsel for REDX™ som selges til en høyere pris. REDX™ brukes på en del av besetningen i kombinasjon med kjøttfæsæd, noe som blir stadig vanligere internasjonalt. Ved årets slutt vil vi ha produsert og eksportert over 89 000 doser med REDX™, og det er et rekordantall for Geno.

Vår NRF-genetikk er unik, spesielt når det kommer til fruktbarhet, helse og et balansert avlsmål. NRF har en god posisjon for videre vekst.

Xsires Crossbreeding B.V.

For aktiviteten i Nederland har 2020 vært et positivt år ved at både omsetning og inntjening er styrket.

Det er jobbet godt med markedsføring og salgsapparatet er styrket. Koronasituasjonen har vært svært krevende i Nederland i 2020, men aktiviteten i selskapet har likevel vært god. Det er knyttet store forventninger til resultat fra forsøkene ved universitetet i Wageningen, hvor de første krysningene med NRF kalvet i desember 2020. Det er positive utsikter for selskapet ved inngangen til 2021.

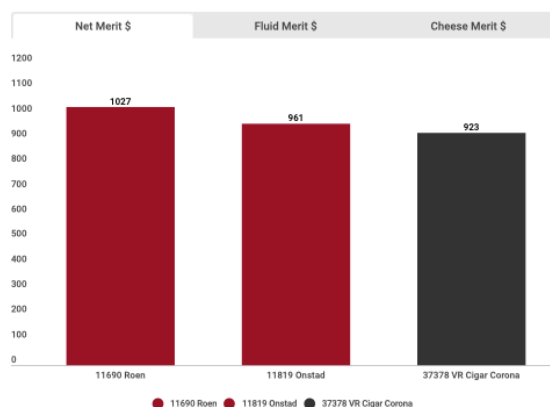
11819 Onstadkalver på Vinka Farms Ltd. i New Zealand. Mødrene til kalvene er Friesian x Jersey-krysninger. Jeff og faren sier NRF-krysningene er de beste kalvene gården noen sinne har hatt! Foto: Jeff Tuffey.

Hanna and her journey to discover REDX™

NRF tar topplassering på prestisjetung USA-rangering

Norsk Rødt Fe med topplasseringer på Net Merit \$, Fluid Merit \$ og Cheese Merit \$ under Council on Dairy Cattle Breeding sin nyeste rangering!

NRF tar topplassering i USA:
Les hele saken på geno.no her!

SPERMVITAL

For SpermVital AS har 2020 vært et krevende år. 90 % av selskapets kunder og 80 % av salgsvolumet går utenlands. Derfor har Covid-19 pandemien, med påfølgende reiserestriksjoner, vært krevende å håndtere. Reiserestriksjonene har ført til at det har blitt produsert færre SpermVital-doser og kundene har i stor grad opplevd perioder hvor de har vært utsolgt. Selskapet har i lengre tid arbeidet for å utvikle en stabil og enkel produksjonsprosess som kan overføres til kundene uten at SpermVital er til stede med egne ansatte. Dette arbeidet har blitt intensivert gjennom 2020 og man har nå en sentral utenlandsk kunde som fungerer som pilotkunde for denne modellen. Selskapet tar sikte på at modellen kan implementeres

på bred front fra 2022. Det vil føre til at selskapet blir mindre sårbare for reiserestriksjoner og at salgsvolumet kan økes. På tross av reiserestriksjonene har man lyktes i å få signert kontrakt med en ny kunde i løpet av året. VikingGenetics er internasjonalt betraktet som et av de ledende avlsselskapene, så det gir et viktig signal når de tar i bruk SpermVital-teknologien. Samtidig vil signeringen bidra til å øke salgsvolumet i betydelig grad fra våren 2021. Høsten 2020 ble det offentliggjort en studie fra Østerrike som viste at SpermVital-teknologien fører til en signifikant økning i andel kyr som ikke løper om (Ikke-omløpsprosent). Studien vil bety mye for innsalg til nye kunder det kommende året.

Visste du at...

...ved å bruke SpermVital-sæd får du økt fleksibilitet for valg av insemineringstidspunkt?

...SpermVital-sæd kan bidra til en reduksjon i antall insemineringer i helger og på helligdager?

NASJONAL VIRKSOMHET I EIERORGANISASJONEN 2020

Året 2020 har naturlig nok blitt preget av koronapandemien, som så mye annet i samfunnet. Dette har ført til lavere kostnader til drift av eierorganisasjonen, med mindre reising og fysiske møter. Digitale møter har tatt over størstedelen av møtene. Året startet ganske normalt, men etter at landet stengte ned 12.mars, ble det fort klart at årsmøtet måtte avholdes digitalt, og arbeidet startet raskt for å få dette på plass.

Utover året har stort sett alt av møter foregått på Teams, også høstmøtene ble digitale. Dette ga en stor fordel ved at styreleder og administrerende direktør kunne delta på alle møter, men det er utfordrende med lengre møter digitalt. Det har derfor blitt et «annerledes år», og vi ser positive og negative sider ved dette. Vi tar med oss erfaringer fra de digitale møtearenaene for å jobbe videre med dette framover. Det har vært delte tilbakemeldinger, og den fysiske møteplassen skal hverken underverdes eller fjernes. For 2021 er det utarbeidet et årshjul for eierinvolvering, hvor målet er å skape en bedre direkte kommunikasjon med medlemmene.

Ved årsskiftet var det 7 740 medlemmer i Geno SA.

Årsmøtet

Årsmøtet i Geno SA ble avholdt på Teams 31. mars, og ble gjennomført på ca 3 timer. Det ble gjennomført områdevisse Geno-utvalgsmøter uka før, for å bli bedre kjent med Teams, og å diskutere aktuelle saker til årsmøtet. På grunn av at det ble et digitalt årsmøte, ble det kun fokusert på å gjennomføre de viktigste formelle sakene. Styret hadde egentlig fremmet en sak angående vedtektsendringer, men utsatte denne til neste år. Det ble en liten generaldebatt, men den hadde nok vært mer aktiv i et fysisk møte.

Valg av nytt styre ble gjennomført. Styreleder Jan Ole Mellby ble gjenvalgt. Inger-Lise Ingdal gikk ut av styret, og Vegard Smenes fra Averøy ble valgt inn for 2 år. Anne Margrethe Solheim Stormo ble valgt som nestleder.

Egentlig pleier de ulike prisene i Geno å bli utdelt i forbindelse med årsmøtemiddagen. Denne anledningen utgikk naturlig nok i 2020. Genos avlsstatuett for 2019 ble delt ut i desember 2020 av styreleder Jan Ole Mellby og adm. dir Kristin Malonæs, da de tok turen til Melhus til oppdretter Lars Tranmæl av oksen 11997 Tranmæl. Eksportprisen for 2019 ble også

Overrekkelse av avlsstatuetten for 2019 til 11997 Trannmel. f.v: Jan Ole Mellby (styreleder), Kristin Malonæs (adm.dir. Geno) og Lars Tranmæl. Foto: Rasmus Lang-Ree.

Jan Ole Mellby (styreleder) overrakte eksportprisen for 11876 Alm til Margunn Nummedal og Harald Børstad. Sønnen Hans-Egil (19), som også har stor kuinteresse, var også med på prisoverrekkelsen. Foto: Rasmus Lang-Ree.

delt ut i denne anledningen, på Gjøvik til oppdretterne Margunn Nummedal og Harald Børstad for oksen 11876 Alm. Nortura sin pris for beste NRF-kjøttokse i 2019 gikk til oppdretter Morten Thorland for oksen 12032 Thorland. Nortura tok ansvaret for utdeling av denne prisen lokalt.

Etter nye vedtatte statutter var det også første året for utdeling av prisen for Beste elitekvige i 2019. Vinner av denne prisen var oppdretter Horvereid Samdrift DA for kviga 80114 Anemone. Denne prisen ble tilsendt i posten. Vi håper å kunne gjøre stas på alle prisvinnere ved en senere anledning.

Digitalt valg

Digitalt valg av årsmøteutsendinger ble gjennomført for andre gang høsten 2020. Valgperioden ble for 2020 17. november til 2. desember, da vi dessverre opplevde noen tekniske problemer i starten. Det gikk ut mail til alle medlemmer i Geno med registrert e-postadresse 17. november. Det ble sendt ut 4 purringer på e-post, samt 2 SMS.

Resultatet ble 25 % valgdeltakelse, en liten nedgang fra fjoråret på 3 %. Vi får fortsatt positive tilbakemeldinger på at valget gjennomføres digitalt.

Antall stemmeberettigede per eierområde:	Valgdeltakelse per eierområde:
Nord: 754	Nord: 30,9 %
Midt: 2139	Midt: 25,7 %
Sørvest: 2477	Sørvest: 21 %
Øst: 2098	Øst: 21,2 %

Styret

Styret i Geno SA hadde 12 møter i 2020, hvorav fire møter ble avholdt fysisk, og de andre åtte ble avholdt digitalt på Teams. Styret blir fortløpende orientert om den økonomiske utviklingen i Geno SA og Geno konsern gjennom månedlige økonomirapporter, samt jevnlig driftsrapporter som beskriver ulike sider ved driften.

Styret hadde 104 saker til behandling i beretningsåret. En av hovedsakene var ny strategi.

Styret har i beretningsåret hatt et hovedfokus på ny strategi for Geno SA som skal rigge organisasjonen bedre for framtida, samt vedtatt en ny avlsstrategi. Et viktig vedtak styret gjorde i juni 2020 var å endre dyreflyten i Geno, slik at den blir mer fleksibel. Dette vil øke dyrevelferden og avlsgramgangen. Styret har gjort et vedtak om å starte opp prosjektet angående fôreffektivitet, hvor formålet er å utvikle en indeks for fôreffektivitet i NRF avlen.

Et annet viktig vedtak gjort i 2020 var å endre prisstrategien i Geno. Gjennom 2020 har styret vedtatt

Styret og adm.dir. i Geno etter årsmøtet i 2020. Fra venstre Vegard Smenes, Ole Magnar Undheim, Anne Margrethe Solheim Stormo (nestleder), Jan Ole Mellby (styreleder), Anne Guro Larsgard, Jon Helge Sandal, Kristin Malonæs (adm.dir.) og Elisabeth Gjems.
Foto: Mari Bjørke.

prisendringer fortløpende i løpet av året avhengig av utviklingen i avlsverdier og marked. Fra 1. januar 2021 vil det bli én pris for eliteokser, og én pris for kampanjeokser. Dette for å gjøre det enklere for kundene våre, samt økonomisystemet.

Nye tillitsvalgte

I 2020 var det sju nye årsmøteutsendinger; to fra sørvest, tre fra øst, en fra midt og en fra nord. Disse ble samlet til opplæringsdag på Gardermoen 15. januar 2020. Det ble en fin dag med gjennomgang av eierorganisasjonen og faglig informasjon. Nyttig både for administrasjon og tillitsvalgte.

Se oversikt over sentrale tillitsvalgte
Klikk her!

Høstmøtene

Høstmøtene 2020 ble gjennomført med 7 digitale møter, fordelt på 4 områder; to i øst, to i sørvest, to i midt og ett i nord. Fremmøteprosenten totalt for alle møtene ble 84 % for de tillitsvalgte. Dette var en nedgang på 3,5 % fra forrige år.

Årets høstmøter måtte også gjøres digitale, på grunn av den pågående koronapandemien. Vi valgte å beholde samme antall møter som det ville vært ved fysiske samlinger, i samråd med de tillitsvalgte. Dette for å ha mindre møter, og det skulle være lettere å ta ordet.

Hovedtemaet for høstmøtene ble ny strategi for Geno, med fokus på det pågående strategiarbeidet for å bli en mer internasjonalt rettet

Drøvtyggerne er viktige for å utnytte grasarealet i Norge. Foto: Turi Nordengen.

organisasjon, samt en ny avlsstrategi. Det ble også gjennomgått det viktigste av Geno-informasjon som var aktuelt for de tillitsvalgte. Det ble også tatt opp litt rundt vedtektsendringer, med hovedfokus på valgkomité og kontrollkomité. Vi takker for gode møter og engasjerte tillitsvalgte.

Produsentlagene

Produsentlagene i Tine er også Geno sine lokallag da vi har felles medlemsorganisasjon. Geno-kontaktene har ansvar for å følge opp Geno sine aktiviteter og saker i lokallaget og gi tilbakemeldinger til Geno. Geno-kontakter følges opp via månedlige nyhetsbrev samt høstmøter og telefonmøter i forkant av årssamlingene. I tillegg har også årsmøteutsendingene en fadderordning for Geno-kontaktene, som en ekstra støtte.

Produsentlagsmøte i Løten hos Henning Narmo. Foto: Turi Nordengen.

Geno-utvalgene

Det er avholdt møter 3-4 ganger i året. Her blir det diskutert saker som er aktuelle i organisasjonen, og andre saker som er aktuelle for eget eierområde. Oppfølging av Geno-kontakter er en viktig oppgave, spesielt inn mot høstmøter og årssamlinger. Viktige møter i Geno-utvalgene i 2020 var i forkant av årsmøtet, samt høstmøtene, da dette ble digitale møter.

Beste elitekvige 2019, 80114 Anemone fra Horvereid samdrift DA.

Avlsstatuett 2019 til oppdretter Lars Tranmæl for oxen 11997 Tranmel.

DRIFTEN AV GENO SA 2020

Sædsalget i Norge var på 441 400 doser og av dette er 375 006 doser NRF. I Norge ble det solgt 45 350 doser med SpermVital-teknologi, det var ca 1 200 doser færre enn forrige år, og utgjorde 12 % av salget. Salget av kjøttfesæd har økt til 44 400 doser. Salget av 18 500 kjønnsseparerte doser som er en økning på ca 5 000 doser fra tidligere år. Det er en økning på REDX™ (kjønnsseparert NRF) fra 7 500 doser året før til 10 000 doser i 2020.

I 2020 har Geno SA fått realisert deler av eiendommen Hallsteingård i Trondheim. Dette medfører en gevinst på 41,3 millioner. Det er samtidig avsatt 2,3 millioner til nydyrkingstilskudd til bønder i Trøndelag. Det er forventet ytterligere inntekter i årene fremover inntil hele eiendommen er ferdig utbygd.

Per 31.12.2020 var det 242 medarbeidere i Geno konsern, tilsvarende 161 årsverk.*

Geno ble ledet av Lars Skramstad fra 01.01.2020 og frem til Kristin Malonæs tilrådte som ny adm.dir. 01.03.2020.

Geno SA er medlem i Trainee Innlandet, og har i beretningsåret hatt 3 trainee'er som var knyttet til IT- og kommunikasjonsavdelingene. I tillegg har vi i beretningsåret hatt 3

Kristin Malonæs startet som ny adm.dir. i Geno 1. mars 2020. Foto: Mari Bjørke.

personer i ulike typer arbeidstrening via attføringsbedriftene Providor og MjøsAnker. En av disse er nå fast ansatt.

Konsernutvalget, som består av de hovedtillitsvalgte, 1 representant fra datterselskapene, samt representanter fra administrasjonen, har hatt 6 møter i beretningsåret. Arbeidsmiljøutvalget har hatt 3 møter i beretningsåret. Det har vært registrert 22 saker knyttet til HMS i beretningsåret, alle er lukket med unntak av 5 som er under behandling. Sykefraværet i beretningsåret var 4,6 prosent for Geno SA, langtidsfravær over 8 uker utgjorde 2,9 prosent. For Geno konsern (Geno SA, Xsires og SpermVital AS) var sykefraværet i

* Oppgitte tall er gjennomsnittlig antall ansatte og årsverk på årsbasis.

2020 på 4,9 prosent med et langtidsfravær over 8 uker på 3,2 prosent.

Buskap

Buskap-årgangen 2020 ble på 880 sider og dermed ny rekord i sideproduksjon. Stofftilgangen har vært svært god gjennom hele året. Gjennomsnittlig trykt opplag per utgave har vært 10 575.

Annonsesalget ble fra nr. 6 i 2019 overtatt av Salgsfabrikken AS.

Salget har vært bra og i motsetning til fagblader som henvender seg til andre bransjer har vi ikke opplevd sviktende salg på grunn av korona-situasjonen i 2020.

Ukentlig antall besøkende på buskap.no har ligget på nesten 3 000. Vi har hatt noe annonsesalg på buskap.no, men foreløpig i beskjedent omfang.

Etiske retningslinjer

Konsernet har etiske retningslinjer som skal sikre at Geno sin aktivitet gjennomføres innenfor rammen av offentlig lovverk og etiske regler i næringslivet. Med etikk forstår vi de normer og regler som må etterleves for at fellesskapsverdier skal kunne realiseres. Samvirkeprinsippene legger til grunn at i tillegg til å fokusere på medlemmenes behov, arbeider samvirkeforetakene for en bærekraftig utvikling av samfunnet.

Som en samvirkebedrift som blant annet forvalter offentlige midler, er Geno-konsernets virksomhet spesielt avhengig av tillit fra ansatte, kunder, leverandører, myndigheter og samfunnet for øvrig. Tillit er ikke noe en kan beslutte å ville ha eller kreve, men noe en gjør seg fortjent til – hele tiden. Derfor må vi i vår virksomhet opptre med aktsomhet og redelighet.

Følgende forhold er omtalt i Geno-konsernets etiske retningslinjer:

1. Verdier og kultur
2. Konkurransen og korrupsjon
3. Gaver, lån og representasjon
4. Bestikkelser og påvirkningshandel
5. Habilitet – diskriminering, dyrevelferd og eiendommer/driftsmidler

Miljørapportering

Utslipp fra produksjonsanleggene, inkludert stoffer som kan innebære miljøskader, er innenfor de kravene myndighetene stiller. Konsernets virksomhet er ikke regulert av konsesjoner eller pålegg.

Kvalitetssikring

Geno benytter et kvalitetssikrings-system for å sikre sine prosesser. Vi er sertifisert etter NS-EN ISO 9001:2015, og fikk fornyet sertifikat i januar 2020 som gjelder for tre nye år.

**Likestillingsredegjørelse
Geno 2020 finner du her**

Salg

Gjennomsnittlig sædpris i 2020 ble kr 294 per dose. Dette inkluderer også prisen for SpermVital-sæd og kjønnsseparert sæd.

Antall solgte sæddoser i Norge i 2020 var 441 400 mot 433 000 i 2019.

I Geno Global ble det solgt til det internasjonale markedet 304 000 doser NRF mot 398 000 doser i 2019. Totalt antall solgte doser i Geno Global med datterselskaper ble 358 000. Salget av kjønnsseparerte NRF-doser internasjonalt har økt fra 79 000 doser i 2019 til 89 000 doser i 2020.

Totalt antall solgte sæddoser i 2020 ble 799 000 en reduksjon på 74 000 doser.

Tilskudd

I 2020 fikk Geno kr 9,3 millioner i støtte til faglige tiltak gjennom midler fra Omsetningsrådet. Av dette er 30 prosent trukket inn per kg kjøtt og 70 prosent per liter melk. Disse midlene benyttes målrettet for å styrke avlsarbeidet.

Over jordbruksavtalen ble det i 2020 bevilget kr 21,9 millioner til utjevning av kostnadene med inseminering for å kunne holde en lik pris på inseminering i hele landet. Utjevningsbehovet er størst i Møre og Romsdal og Nordland.

Datterselskaper og investeringer

Geno Global konsern har et årsoverskudd på kr 1,2 millioner inklu-

sive avskrivning av goodwill for Xsires, kr 1,5 millioner. Geno Global har til sammen kjøpt varer og tjenester fra Geno for ca kr 16 millioner. Årsoverskuddet i Geno Global AS er et resultat av økt salg og lavere kostnader sammenlignet med 2019. Xsires har et årsoverskudd på kr 0,9 millioner i 2020.

Geno eier direkte og indirekte 56 prosent av Cryogenetics AS. Geno sin andel av årsoverskudd etter skatt fra Cryogenetics konsern utgjør kr 0,9 millioner.

SpermVital AS har et årsoverskudd etter skatt på kr 0,2 millioner.

Regnskapet

Konsernresultatet for Geno SA viser et overskudd på kr 41,9 millioner etter skatt. Resultatet for Geno SA viser et overskudd på kr 39,7 millioner. Geno sitt regnskap er gjort opp under forutsetning av fortsatt drift.

Årets overskudd foreslås tillagt egenkapitalen. Styret bekrefter at årsberetning og regnskap gir en rettvise oversikt over Geno SA og konsernets eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat.

Selskapets og konsernets egenkapital er for Geno SA morselskap 60 % og for Geno SA konsern 53 %.

Framtidig utvikling

I strategiplanen legges det opp til betydelig økt salg internasjonalt,

Dronebilde fra Store Ree retning mot Mjøsa. Foto: Skyphoto.

sammen med tilpasninger til utvikling i det norske markedet. Med økt salg av kjønnsseparerte doser forventes salget av ordinære doser å reduseres.

SpermVital-teknologien forventes fortsatt å gi økte inntekter i flere markeder framover og internasjonalt salg utgjør 70 %. Det arbeides med å trene kunders laboratorie-medarbeidere slik at de kan fryse sæden selv. I tillegg arbeides det også med å utvikle en KIT-løsning.

Etterspørselen etter kjønnsseparert sæd øker og Geno har med

investeringer i kjønnsseparerings-teknologien Intelligen lagt til rette for å være leveransedyktige både nasjonalt og internasjonalt. Tilbakemeldinger fra vårt marked i USA er at det skjer et betydelig skift i etterspørsel etter kjønnsseparert og nye store besetninger etterspør oftest kun REDX™.

Finansiell risiko

Selskapet er i liten grad eksponert for finansiell risiko, men Geno Global, SpermVital og Cryogenetics er utsatt for valutarisiko. Målsettingen er å avdempe den finansielle risikoen i størst mulig grad.

Distribusjonsavtalen med ABS medfører mindre finansiell risiko gjennom færre investeringer i datterselskaper. Avsetningen til tap er på kr 1,5 million per 31.12.20.

Markedsrisiko

Selskapet er eksponert for endringer i rentenivået, da selskapets gjeld har flytende rente. Videre kan endringer i rentenivået påvirke investeringsmulighetene i framtidige perioder. Det er også usikkerhet forbundet med klimafokus i samfunnet, forbrukertrender og melk og rødt kjøtt sin status.

Kredittrisiko

Risikoen for tap på fordringer er vurdert som lav for det nasjonale

markedet, men er større for internasjonale markeder. Direkte fakturering av norske kunder utgjør en risiko for større tap på kundeordringer.

Det er ikke inngått avtaler om motregning eller andre finansielle instrumenter som reduserer kredittrisikoen for Geno.

Likviditetsrisiko

Geno SA vurderer likviditeten i selskapet som god. Det er en langsiktig kassekreditt i SpareBank 1 Østlandet med ramme 50 millioner samt langsiktig lån på kr 38,5 millioner, en reduksjon på 30,5 millioner.

Hamar, 17. februar 2021

Jan Ole Mellby
Styreleder

Anne Margrethe Solheim Stormo
Nestleder

Vegard Smenes
Styremedlem

Ole Magnar Undheim
Styremedlem

Elisabeth Gjems
Styremedlem

Anne Guro Larsgard
Styremedlem

Jon Sandal
Styremedlem

Kristin Malonæs
Administrerende direktør

Årsberetning og regnskap 2020 er digitalt signert.

Inseminør Torger Nærland på jobb for Geno på Jæren, øverst med sin el-inseminørbil og nederst i aksjon i fjøset. Foto Turi Nordengen.

ÅRSREGNSKAP GENO KONSERN

Resultatregnskap og balanse kan du se på de neste sidene.

SE FULLSTENDIG ÅRSREGNSKAP
OG NOTER FOR 2020

– KLIKK HER!

NRF-kvige som veit å kose seg i det grønne. Foto: Eva Husaas.

RESULTATREGNSKAP 2020 (alle tall i tusen kroner)

Geno SA			Geno SA		
Morselskap			Konsern		
2020	2019		Note	2020	2019
Driftsinntekter og driftskostnader					
146 468	146 078	Salgsinntekt	2, 16	189 009	183 923
19 342	13 547	Salg til datterselskap	2, 16	0	0
180 446	170 164	Semintjenesten	3	180 446	170 164
78 316	38 161	Annen driftsinntekt	12	84 795	44 822
424 571	367 949	Sum driftsinntekter		454 249	398 909
Driftskostnader					
41 638	39 182	Varekostnad	8, 16	44 142	43 909
70 236	68 434	Lønnskostnad	4, 5	83 053	82 035
13 294	12 125	Avskr. av driftsmidler og imm. eiendeler	6	20 739	19 797
0	0	Nedskrivning av driftsmidler og immaterielle eiendeler	6	0	540
77 975	63 890	Annen driftskostnad	4, 6, 16	82 664	71 866
180 793	174 409	Semintjenesten	7	180 793	174 409
383 935	358 040	Sum driftskostnader		411 392	392 556
40 636	9 909	Driftsresultat		42 858	6 352
Finansinntekter og finanskostnader					
0	0	Inntekt på investering i tilknyttet selskap	13	870	1 566
365	423	Renteinntekt fra foretak i samme konsern		0	0
472	568	Annen renteinntekt		512	715
1 465	1 650	Annen finansinntekt		2 975	2 347
1 926	3 246	Annen rentekostnad		2 077	3 205
1 292	589	Annen finanskostnad		2 513	1 454
-916	-1 195	Resultat av finansposter		-233	-31
39 720	8 713	Ordinært resultat før skattekostnad		42 625	6 321
0	0	Skattekostnad på ordinært resultat	14	684	99
39 720	8 713	Ordinært resultat		41 941	6 223
39 720	8 713	Årsresultat		41 941	6 223
0	0	Minoritetens andel	9	92	-98
39 720	8 713	Majoritetens andel	9	41 850	6 321
Overføringer					
39 720	8 713	Avsatt til annen egenkapital	9	41 850	6 321
39 720	8 713	Sum disponert		41 850	6 321

BALANSE PR. 31.12.2020 (alle tall i tusen kroner)

Geno SA			Geno SA		
Morselskap			Konsern		
2020	2019		Note	2020	2019
EIENDELER					
ANLEGGSMIDLER					
Immaterielle eiendeler					
16 457	15 450	Forskning og utvikling	6	30 022	34 536
2 300	0	Patenter, utvikling o.l.	6	7 000	4 622
0	0	Utsatt skattefordel	14	4 817	5 330
0	0	Goodwill	6	2 280	3 595
18 757	15 450	Sum immaterielle eiendeler		44 120	48 083
Varige driftsmidler					
11 953	11 953	Eliteokser	6	11 953	11 953
2 601	3 132	Transportmidler	6, 10	2 601	3 132
68 294	73 104	Tomter og fast eiendom	6, 10	68 294	73 104
36 813	38 027	Maskiner	6, 10	36 908	38 147
119 661	126 215	Sum varige driftsmidler		119 756	126 336
Finansielle anleggsmidler					
35 783	35 783	Investeringer i datterselskap	13	0	0
26 945	26 945	Investeringer i tilknyttet selskap	13	11 433	10 327
110	110	Investeringer i aksjer og andeler	17	118	118
10 230	10 230	Langsiktig konsernfordring	15	0	0
2 719	4 414	Langsiktig fordring tilknyttet selskap	15	2 719	4 414
367	367	Andre langsiktige fordringer		367	367
76 155	77 850	Sum finansielle anleggsmidler		14 637	15 226
214 573	219 516	Sum anleggsmidler		178 513	189 645
OMLØPSMIDLER					
Varer					
6 909	6 346	Varebeholdning dyr	8	7 822	7 296
6 909	6 346	Sum varebeholdning		7 822	7 296
Fordringer					
64 991	59 262	Kundefordringer	15	61 726	57 145
8 735	15 140	Andre kortsiktige fordringer	12, 14, 15	13 272	21 168
73 725	74 402	Sum fordringer		74 997	78 313
Bankinnskudd, kontanter					
8 086	83	Bankinnskudd, kontanter o.l.	11	22 279	9 833
88 721	80 831	Sum omløpsmidler		105 098	95 443
303 293	300 347	SUM EIENDELER		283 610	285 088

Morselskap			Konsern		
2020	2019	BALANSE	2020	2019	
		EGENKAPITAL OG GJELD			
		EGENKAPITAL			
		Innskutt egenkapital			
		Opptjent egenkapital			
184 377	144 657	Annen ek/udekket tap	9	149 362	106 940
184 377	144 657	Sum opptjent egenkapital		149 362	106 940
184 377	144 657	Sum majoritet		149 362	106 940
0	0	Minoritet	9	768	667
184 377	144 657	Sum egenkapital		150 129	107 608
		GJELD			
		Avsetning for forpliktelser			
4 236	4 173	Pensjonsforpliktelser	5	4 236	4 173
0	0	Andre avsetninger for forpliktelser		12 420	16 731
4 236	4 173	Sum avsetning for forpliktelser		16 656	20 904
		Annen langsiktig gjeld			
1 618	1 563	Konserngjeld	15	0	0
38 500	69 398	Gjeld til kredittinstitusjoner	10, 11	38 500	69 398
0	0	Øvrig langsiktig gjeld	11	3 990	3 990
40 118	70 961	Sum annen langsiktig gjeld		42 490	73 388
		Kortsiktig gjeld			
0	9 481	Gjeld til kredittinstitusjoner	10	1	9 481
17 202	16 798	Leverandørgjeld	15	14 477	15 347
17 036	16 023	Skyldig offentlige avgifter		18 020	17 367
40 324	38 254	Annen kortsiktig gjeld		41 837	40 994
74 562	80 555	Sum kortsiktig gjeld		74 335	83 188
118 916	155 689	Sum gjeld		133 481	177 480
303 293	300 347	SUM EGENKAPITAL OG GJELD		283 610	285 088

Hamar, 17. februar 2021

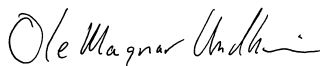
Jan Ole Mellby
Styreleder

Anne Margrethe Solheim Stormo
Nestleder

Vegard Smenes
Styremedlem

Ole Magnar Undheim
Styremedlem

Elisabeth Gjems
Styremedlem

Anne Guro Larsgard
Styremedlem

Jon Sandal
Styremedlem

Kristin Malonæs
Administrerende direktør

Årsberetning og regnskap 2020 er digitalt signert.

SE FULLSTENDIG ÅRSREGNSKAP OG NOTER FOR 2020

Geno SA – Storhamargata 44, 2317 Hamar
Tlf: 950 20 600, E-post: post@geno.no

geno.no

Avler for bedre **liv**

geno